

AFRYKANKA

kwartalnik nr 6

maj 2023

Szkoła Podstawowa nr 397
w Warszawie

WSTĘPNIAK:)

***Oto nasz kolejny numer, wydany w słonecznym miesiącu, maju.
Za oknem piękna pogoda. Żłociste promienie słońca, barwne kwiaty,
śpiew ptaków. Aż chce się żyć! Po wyjściu ze szkoły wsiąść na rower,
pojeździć na rolkach albo zwyczajnie pospacerować z rodziną.
Dokąd się wybrać? Najlepiej chyba za dużo nie myśleć o celu i po prostu
pozwiedzać okolice. Saska Kępa wraz z zielonym Parkiem
Skaryszewskim została opisana w zeszłorocznym numerze (warto sobie
go przypomnieć), tym razem przedstawimy Gocław. Może nasze artykuły
zachęcą czytelników do wędrówki po okolicach
Szkoły Podstawowej nr 397?
Wiosna i Gocław to motyw przewodni majowego kwartalnika.***

Magdalena Forszpaniak

W tym numerze:

Kalendarium (11.12..2023 – 10.05.2023)	str. 3
<i>Mateusz Kajzer kl.5a</i>	
Wywiad o pracy mózgu	str. 5
<i>Antonina Kostyra kl. 5a</i>	
Goćław-historia	str. 7
<i>Kinga Grzankowska kl.5b</i>	
Historia lotniska na Goćławiu	str. 5
<i>Dominik Kołodziej kl.5a</i>	
Wiosna nad Balatonem	str. 8
<i>Karol Wnęk kl.5b</i>	
Wiosenna chemia	str.22
<i>Joanna Łysakowska kl.8b</i>	
Wiosenne szaleństwa kotów	str.22
<i>Karol Wnęk kl.5b</i>	
Wiosna w klasach sportowych	str.14
<i>Michał Martyniak kl.5a</i>	
Wiosenne obrazy	str..20
<i>Julia Dominak kl.5b</i>	
Recenzja „Tajemniczego ogrodu”	str.22
<i>Katarzyna Zielska kl.5b</i>	
Pory roku w Opowieściach z Narni	str.22
<i>Urszula Skiba</i>	
O kim warto poczytać w wiosenny wieczór	str.22
<i>Maria Karolkiewicz</i>	
Dowcipy o wiosnie	str.22
<i>Tadeusz Gracjasz</i>	
Gry wiosenne	str.22
<i>Tadeusz Gracjasz</i>	

Kalendarium

Od wydania ostatniej „Afrykanki” w naszej szkole odbyło się wiele ciekawych wydarzeń. Niewątpliwie jedną z nich były obchody 90-lecia naszej szkoły, które świętowaliśmy 10 lutego 2023 roku wspólnie z gronem pedagogicznym oraz zaproszonymi gośćmi, którzy uczyli i pracowali w naszej szkole. Oprócz wyjątkowej części artystycznej, uczestnicy tej uroczystości mogli również zapoznać się z bogatą historią naszej szkoły uwiecznioną na wielu zdjęciach i w kronikach szkolnych. Otrzymali też okazjonalny egzemplarz naszej gazetki.

Mateusz Kajzer kl.5a

Pozostałe wydarzenia szkolne:

1 marca – nabór do I klasy sportowej na rok szkolny 2023/2024

Po raz pierwszy w naszej szkole ruszyła rekrutacja do klasy pierwszej sportowej z elementami ogólnorozwojowymi a także, jak co roku do klasy IV sportowej z elementami wioślarstwa.

14 marca – warsztaty dla naszych koleżanek i kolegów z Ukrainy.

W naszej szkole zostały przeprowadzone warsztaty budujące odporność psychiczną u dzieci i młodzieży dla uczniów ukraińsko/rosyjskojęzycznych w ramach projektu UNHCR.

17 marca – Dzień Św. Patryka

Tego dnia obchodziliśmy święto patrona Irlandii. Na lekcjach języka angielskiego uczniowie mogli obejrzeć prezentację o św. Patryku i dowiedzieć się, jak obchodzone jest to irlandzkie święto narodowe, a także wziąć udział w różnych konkursach i atrakcjach takich jak fotobudka czy przebieranki. Podczas przerw uczniowie mogli posłuchać irlandzkiej muzyki i skosztować słodkich wypieków.

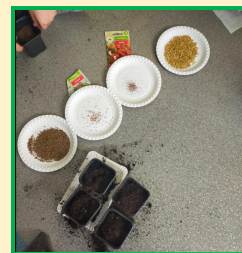

20 marca – zbiórka dla Fundacji Daj herbatę

Klasa 3b zorganizowała wiosenną zbiórkę dla Fundacji Daj Herbatę, która pomaga osobom ubogim, wykluczonym i bezdomnym.

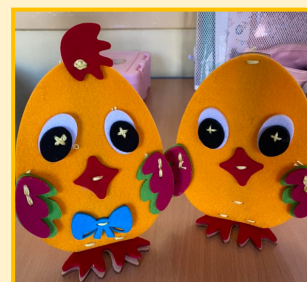
21 marca – pierwszy dzień kalendarzowej wiosny

Tego dnia wszyscy uczniowie ubrali się na kolorowo, dzięki czemu na lekcjach nie byli odpytywani w myśl zasady „kto przebrany - niepytany”, a uczniowie w młodszych klasach zabawili się w ogrodników i zasadzili w doniczkach nasiona różnych roślin. Samorząd Uczniowski zorganizował też konkurs fotograficzny pt. „Pierwsze oznaki wiosny”.

29 marca – przygotowania do Świąt Wielkiej Nocy

Jak co roku, tak i w tym, społeczność szkolna prześcigała się w pomysłach na dekoracje i ozdoby świąteczne, które potem ozdobiły nasze wielkanocne stoły. Kiedy jedni siali owies i rzeżuchę, inni tworzyli świąteczne kartki, zajaczkę i kurczaczki. Byli i tacy, którzy ten czas spędzili na świątecznych warsztatach, podczas których poznawali tradycje i zwyczaje wielkanocne.

19 kwietnia – 80 rocznica powstania w getcie warszawskim

Aby upamiętnić ten dzień, wolontariusze z naszej szkoły rozdali uczniom papierowe przypinki w kształcie żonkili, które są symbolem bohaterskiej walki Żydów podczas powstania w getcie. W tym dniu na lekcjach wychowawczych oraz historii odbyły się też pogadanki na temat tego największego zrywu Żydów w czasie II wojny światowej.

22 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Ziemi

To dobra okazja aby wszystkim przypomnieć jak ważna jest ochrona przyrody i z jakimi problemami na co dzień zmaga się nasza planeta. W tym celu zorganizowano konkurs ekologiczny pt. „Coś z niczego, czyli zabawka z recyklingu”, który ma propagować idee segregacji odpadów i ich powtórnego wykorzystania.

3 maja – uchwalenie Konstytucji 3 Maja

W tym roku obchodzimy 232 rocznicę uchwalenia Konstytucji. Jest to najważniejszy dokument w państwie, w którym spisane są prawa i obowiązki wszystkich obywateli, a najważniejsze z nich to równość wobec prawa, wolność słowa i wyboru. W tym celu ogłoszono konkurs na wykonanie gazetki klasowej oraz zorganizowano konkursy plastyczne i fotograficzne.

Nasze sukcesy sportowe:

W ramach Warszawskiej Olimpiady Młodzieży Praga Południe, zorganizowane zostały zawody piłki siatkowej. W kategorii klas 4-6 uczniowie naszej szkoły zdobyli złoty medal, a uczennice medal brązowy. Gratulujemy!

Nasze sukcesy konkursowe:

W związku z obchodami 90-lecia szkoły, zostały zorganizowane konkursy:

- plastyczno - historyczny pt. „Szlakiem Powstania Listopadowego w Warszawie - ważne miejsca i ludzie”, w którym I miejsce zajęła Basia Zabłocka (2b), II Wojtek Dzieciołowski (4b) a III miejsce Kaja Twarowska (6b).
- historyczny na temat wiedzy o patronie szkoły i historii szkoły, w którym I miejsce zdobyła Wiktoria Oficjalska (8b), II Marek Szlachetka (8a), a III miejsce Jakub Gajcy (8a).
- historyczny na wykonanie prezentacji multimedialnej na temat historii szkoły: w którym I miejsce zajęła Zuzanna Onyszko (8a), II miejsce Łukasz Sknadaj (6a), III miejsce Jakub Gajcy (8a), a wyróżnienie zdobyli Anna Skorupa i Michał Rak (8b).
- literacki na napisanie najlepszego opowiadania o naszej szkole i patronie oraz na najlepszy wiersz o SP 397. W pierwszej kategorii laureatem został Michał Rak z kl 8b, w drugiej-Tadeusz Gracjasz z kl.5b.

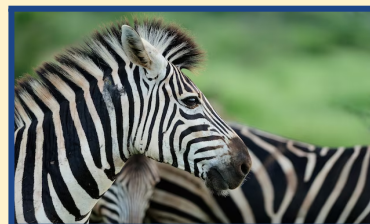
Pozostałe konkursy:

- szkolny konkurs recytatorski na najlepszą interpretację wiersza dla dzieci wyrecytowali: Antonina Kośmider (1a) i Jakub Wasiak (1a) zajmując ex equo I miejsce, Zuzanna Borowska (1b) oraz Zuzanna Nycz (2a) zajmując II miejsce ex equo, Anna Shapkina oraz Robert Joński (1a) zajmując III miejsce ex equo.
- szkolny konkurs plastyczny pt. „Czym dla mnie jest Polska w kręgu symboli narodowych”: I miejsce zdobył Mateusz Kajzer (5a), II miejsce: Michał Rak (8b), Maja Fudala (6a), Maja Jaskóła i Patrycja Lewkonowicz (4b), III miejsce Ula Krzymińska (4b) i Karol Wnęk (5b). Wyróżnienia otrzymali: Janek Kunysz (5c), Ola Zielińska (4a), Michał Boryło (4a) oraz Damian Seredyn (4a).

Oprócz powyższych konkursów uczniowie uczestniczyli też w Kuratorskich Konkursach Przedmiotowych, w Multiteście oraz innych ogólnopolskich konkursach, na wyniki których obecnie czekamy.

W ostatnich miesiącach w naszej szkole działo się dużo więcej.

- Uczniowie naszej szkoły wzięli udział również w wielu ciekawych prelekcjach w miejskiej bibliotece, a także odwiedzili wiele placówek edukacyjno-rozrywkowych, tj. Muzeum Etnograficzne, Muzeum Świata Iluzji, Filharmonię Narodową, Terminal Kultury Gołław, Teatr TR Warszawa, Orientarium w ZOO czy Park Wodny Suntago.

- Zapalili też znicze pod Centrum Weterana.

- Klasy ósme przygotowują się pilnie do egzaminu majowego z języka polskiego, angielskiego i matematyki.

- Obecnie społeczność szkolna planuje zorganizowanie pikniku rodzinnego, który odbędzie się w czerwcu.

Wywiad

W związku z tym, że niedawno(od 13 do 19 marca) trwał tydzień mózgu, a w sumie, mówmy szczerze, wiemy o tym organie tyle, co napisano w naszym podręcznikach, to chciałabym przeprowadzić wywiad z neurochirurgiem z Państwowego Instytutu Medycznego MSWiA, Kacprem Kostyrą, aby dowiedzieć się czegoś ciekawego o głównym narzędzie naszego organizmu.

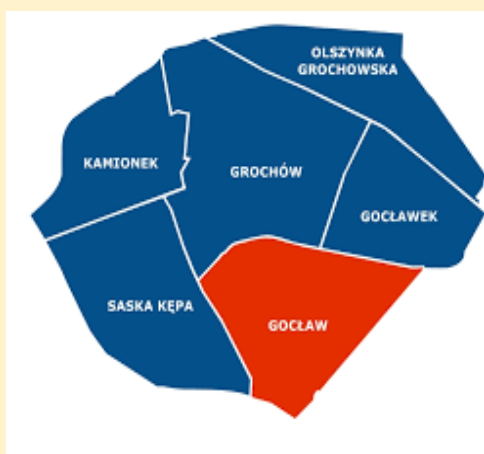
- *Dzień Dobry, czy mogłabym zająć Panu chwilę i zadać parę pytań?*
- **Tak, oczywiście.**
- *Wiemy, że mózg jest tym narządem w naszym organizmie, który odpowiada za wszystko, co się w nim dzieje. Jednak pojawia się pytanie, czy nasz mózg wykorzystuje cały swój potencjał?*
- **Istnieje mit który mówi, że człowiek używa tylko 10% swojego mózgu. Nie jest to prawda! Używamy praktycznie każdej części naszego mózgu. Neurobiolog Barry Beyerstein podaje kilka argumentów obalających popularny mit. Jeżeli aż 90% mózgu byłoby nieużywane, to uszkodzenie ich nie powinno powodować poważnych następstw, tymczasem jest zupełnie odwrotnie. Badania obrazowe, takie jak funkcjonalny rezonans magnetyczny pokazuje, że nawet w czasie snu większość mózgu pokazuje pewną aktywność. Niejednokrotnie przy operacjach w wybudzeniu, stymulując pozornie nieaktywne części mózgu, wywoływaliśmy zaskakujące efekty. Np. pacjent nie potrafił rozpoznać hymnu narodowego lub twarzy swojej żony.**
- *Łał! To niesamowite, A czy prawdą jest, że ilość wypicia wody wpływa na naszą koncentrację i pamięć?*
- **Tak, to jest prawda. Już utrata 2% wody ma wyraźny wpływ na funkcje poznawcze czyli koncentrację, pamięć i możliwości uczenia się. Szczególnie ma to duży wpływ na małe dzieci oraz ludzi starszych i wyniszczonych.**
- *Tak więc , warto zadbać o 100% naszego mózgu. Wypić wodę i ruszyć na spacer! Dziękuję bardzo za wywiad.*

Antonina Kostyra kl.5a

ZAPISKI MŁODEGO HISTORYKA

Nasza szkoła mieści się między Saską Kępą a Goclawiem. Skąd wzięła się nazwa „Goclaw”? Kiedy po raz pierwszy wzmiankowano o jego istnieniu? Na te i inne pytania postaram się odpowiedzieć w swoim artykule.

Kinga Grzankowska kl.5b

Wieś o ówczesnej nazwie **Gościśław** lub **Gościestław** (prawdopodobnie nazwana imieniem jej pierwszego właściciela) została założona w IX wieku. Dokumenty historyczne z 1155 roku wymieniają miejscowość jako własność biskupa płockiego. W późniejszym okresie weszła ona w skład dóbr *Kamion*. W lipcu 1655 na terenie Goclawia stoczono trzydniową bitwę z wojskami szwedzkimi w wyniku czego wieś została zniszczona.

W 1780 król Stanisław August Poniatowski nabył teren Goclawia i odstąpił swemu bratankowi, Stanisławowi Poniatowskiemu. W 1795, po utracie niepodległości, dobra te przeszły na własność skarbu państwa pruskiego. **Goclaw** przyłączono do Warszawy w kwietniu 1916 roku, tworząc 17. okręg Grochów. W okresie II RP na Goclawiu planowano drugie po Okęciu lotnisko międzynarodowe, zabezpieczono nawet teren pod budowę Lotniska Goclaw. Po II wojnie światowej, w 1946, na terenach Goclawia założono lotnisko sportowe Aeroklubu Warszawskiego.

Ciekawostki

Jak podaje gazeta „Mieszkaniec”, akta sądowe z okresu średniowiecza mówią nam o wielu konfliktach na terenie wsi Gościśław. Rządca osady został oskarżony o niszczenie sieci rybaków, wójt i mieszkańcy skarżyli się na właściciela prebendy, że zakazuje im połowu ryb. Ba, były skargi nawet na...zerwanie zaręczyn!

Po potopie szwedzkim wieś została zrównana z ziemią(odrodziła się szybko-już w 1755 wraz z kępą Goćławską liczyła 16 domów).

W XIX wieku niemal cały obszar Goćławia należał do rodziny Wolframów (potomków holenderskich osadników). To z ich inicjatywy zbudowano Wał Goćławski, zwany też

Wałem Wolframa, a później Wał Miedzeszyński.

Folwark Goćławski (inaczej Dwór Wolframów) należący początkowo do Eugeniusza i Cezarego Wolframów mieścił się na terenie obecnego Kościoła pod wezwaniem Apostołów Jana i Pawła nad dzisiejszym Balatonem.

Wał Goćławski (Wał Szwedzki, Wał Wolframów) – dawny wał

przeciwpowodziowy w Warszawie,

znajdował się między Wałem Miedzeszyńskim a jeziorem Balaton; usypany został na początku XX wieku .

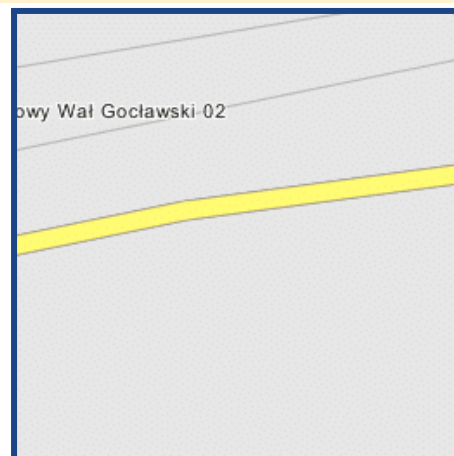

Miał pełnić funkcję pomocniczą wobec Wału Miedzeszyńskiego. Oficjalnie nazwano go Goclawskim (od pobliskiego Folwarku Goclaw), jednak występował również pod nazwą Wał Wolframów (od nazwiska właścicieli sąsiednich gruntów uprawnych). Trzecia występująca nazwa to Wał Szwedzki - od odnalezionych w trakcie usypywania wału relikwów bitwy ze Szwedami z 1656 roku. Z tego względu w 1916 na Wale Goclawskim ustawiono pomnik poświęcony poległym.

W latach 80. XX wieku wał został niemal całkowicie zniwelowany, a pomnik przeniesiono w bezpośrednie sąsiedztwo Wału Miedzeszyńskiego

Obecnie wał upamiętnia nazwa jednego z przystanków autobusowych.

ZAPISKI MŁODEGO HISTORYKA

Niewątpliwie ciekawie jest się dowiedzieć, skąd wzięły się nazwy fragmentów Gocławia (Wilga, Iskra, Jantar, Orlik) i ulice(np. Awionetki RWD, Meissnera, Samolotowa) .

Brzmią...lotniczo. Nic w tym dziwnego, na tych terenach kiedyś znajdowało się lotnisko.

Dominik Kołodziej kl.5a

W roku 1939 podjęto decyzję o zamknięciu lotniska mokotowskiego i utworzeniu trzech nowych: lotniska pasażerskiego na Gocławiu, sportowego na Mokotowie i wojskowego na Okęciu. W roku 1946 gocławskie lotnisko powstało obok

ul. Jugosłowiańskiej, Wału Miedzeszyńskiego i Trasy Siekierkowskiej.

Jednak po wybudowaniu lotniska na Okęciu nie obsługiwało ono pasażerów. Nie poszło ono na straty, ponieważ rozwijał się na nim Aeroklub Warszawski, który otwierał na nim coraz to nowsze sekcje. Zostało na nim pobite wiele rekordów jak i wyszkoliło ono wielu wybitnych pilotów oraz spadochroniarzy.

Podczas znakomitego rozwoju aeroklubu rosło zapotrzebowanie na nowe osiedla mieszkalne oraz drogi.

Z czasem lotnisko zaczęło stwarzać coraz to większe kłopoty, przez co skazane było na likwidację. Doszło do tego w 1977 roku. Aeroklub zyskał nową siedzibę na bemowskim lotnisku.

Miasto z lotniska zyskało ogromną przestrzeń 225 ha. Była ona płaska, przez co łatwa do zabudowania.

Powstały na niej nowe bloki. Osiedla te- w związku z dawnym lotniskiem- zyskały nazwy upamiętniające polskie szybowce i samoloty, np. *Orlik*, *Wilga*, *Jantar* i *Iskra*.

PZL 130 Orlik

PZL 104 Wilga

SZD 148 Jantar

TS 11-Iskra

NASZE ULUBIONE MIEJSCA

Wiosna nad Balatonem

W końcu przyszła do nas wiosna! Po szaroburej zimie warto wybrać się z rodziną na spacer. Doskonałym miejscem na taką wyprawę jest pobliski park nad Balatonem. Nazwa ta może Wam się kojarzyć z największym jeziorem Węgier, lecz my też mamy nasz własny Balaton w Warszawie.

Park ten zlokalizowany jest pomiędzy ul. Abrahama i ul. Nowaka-Jeziorańskiego. Można tu spotkać wiele zwierząt i roślin, o których Wam dzisiaj opowiem. Nasz warszawski *Balaton* to piękne, kolorowe i klimatyczne miejsce z wieloma atrakcjami dla najmłodszych, jak też dla tych starszych. Można spędzić czas na dużym placu zabaw, pograć w siatkówkę lub pobawić się przy wodnej kaskadzie. Poza atrakcjami park ten ma dwie bardzo ładne aleje, akacjową i lipową oraz pozostałości starego sadu. Niedługo zakwitną również nasadzone rośliny i zrobi się kolorowo. Nad brzegiem możemy zaobserwować różne rośliny wodne, na przykład mannę mielec.

Na terenie parku zobaczyć można też wiele zwierząt, głównie spacerujące psy. Z dziko żyjących spotkamy kaczki, łabędzie, gołębie, mewy i wróble. Kiedyś spacerując po parku zauważyłem jednak pływającego w wodzie żółwia! Podobno najczęściej jest jednak szczurów, które bardzo dobrze się czują w zakamarkach parku i kanału.

Warszawski *Balaton* nie jest do końca jeziorem, ponieważ jest to sztuczny zbiornik wodny. W 2008 roku nad *Balatonem* zostały nakręcone sceny z filmu *Wojna polsko-ruska*. Nad *Balatonem* można znaleźć rzeźbę *Kota Niezależnego Cyryla* odsłoniętą 29 maja 2011 roku. Dla mieszkańców jest to lubiane miejsce spotkań, w którym często odbywają się pikniki, a nawet kino letnie.

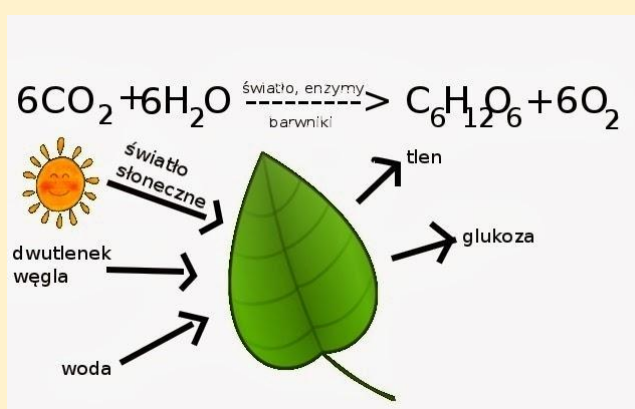

OKIEM MŁODEGO CHEMIKA

Wiosna to czas kwitnienia kwiatów, spacerów po łąkach, wesółych przejażdżek na rowerze. Mało kto z nas myśli wtedy o chemii. A jednak powinniśmy sobie uświadomić, że to okres różnorodnych procesów chemicznych. Warto wiedzieć, że przyroda podczas wiosny intensywnie pracuje.

Fotosynteza

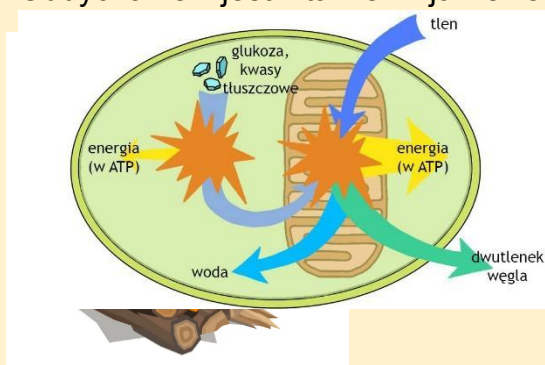
W przyrodzie mamy wiele imponujących zjawisk chemicznych bez których nie byłoby życia na Ziemi. Przykładem takiego zjawiska jest fotosynteza, która polega na tym, że rośliny pochłaniają dwutlenek węgla z atmosfery i wytwarzają tlen pod wpływem światła słonecznego. Z punktu chemicznego proces fotosyntezy to łańcuch przemian, w wyniku czego pojawiają się tlen,

woda i glukoza jako zapas energii, co zostało pokazane na rysunku po prawej stronie. W procesie fotosyntezy biorą udział fotony, które emituje słońce oraz chlorofil, czyli barwnik, który znajduje się w komórkach roślinnych w chloroplastach, dzięki którym liście są zielone. Warto podkreślić, że fotosynteza przebiega nawet w słabym świetle. Proces ten jest jednak o wiele szybszy, gdy ilość światła jest większa, a także gdy temperatura wzrasta.

Oddychanie

Oddychanie jest także zjawiskiem chemicznym, ponieważ wdychamy tlen wytwarzany przez rośliny i wydychamy dwutlenek węgla. Dzięki oddechowi uwalniana jest duża ilość energii. W wyniku oddychania powstają różne związki, które są podstawą syntezy aminokwasów, białek, witamin, tłuszczów i kwasów tłuszczowych. Schemat chemicznych reakcji oddychania jest praktycznie taki sam u zwierząt, roślin, a nawet bakterii.

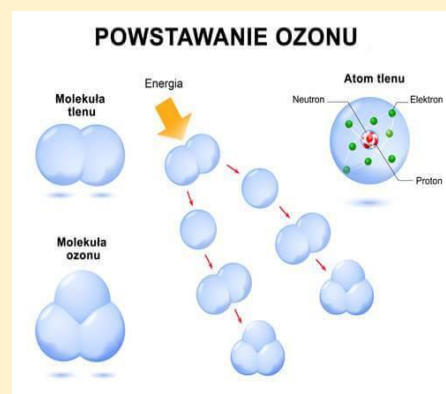

Spalanie

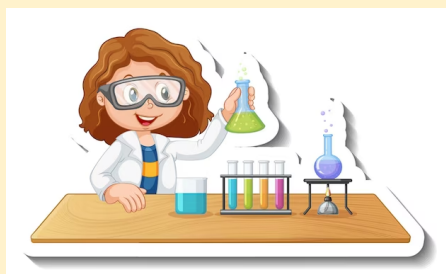
Na wiosnę chętnie rozpalamy ogniska, aby upiec kielbaski. Spalanie drewna jest reakcją chemiczną, która zachodzi przy udziale tlenu, a w rezultacie powstaje popiół, czyli substancja o nowych właściwościach. Uwalnia się także duża ilość ciepła, światła oraz gazu. Schematycznie reakcję spalania można zapisać jako: substancja + tlen → tlenki + energia.

Ozonowanie

Po burzy można odczuć, że łatwiej nam się oddycha, powietrze staje się świeże i przybiera charakterystyczny zapach. Dzieje się to dzięki powstaniu ozonu. Ozon to cząsteczka chemiczna składająca się z trzech atomów tlenu, która występuje jako niebieski gaz. W górnych warstwach atmosfery znajduje się największa koncentracja ozonu czyli ozonosfera, która chroni naszą planetę przed promieniowaniem słonecznym z kosmosu i zatrzymuje ciepło Ziemi. Ozon w nadmiernych ilościach jest szkodliwy i niebezpieczny. Ozon posiada dezynfekujące właściwości, które są ozonowania wody.

Prawda, że to ciekawe? Popatrzcie na wiosnę moimi oczyma, a zobaczycie zupełnie inny, fascynujący świat!

Joanna Łysakowska kl.8b

Sport

My, uczniowie z klas sportowych, bardzo lubimy wiosnę. Wtedy codziennie jesteśmy aktywni i częściej wychodzimy na świeże powietrze. Mamy 10 godzin wychowania fizycznego tygodniowo. Każdy z nas stara się wykorzystać ten czas jak najlepiej.

Jaki jest harmonogram działań klasy 5b (oczywiście klasy sportowej:)?

-W poniedziałek po lekcjach od 12:50 do 15:25 ćwiczymy w klubie wioślarskim.

-We wtorek po zakończeniu lekcji w szkole od 12:50 do 14:35 pływamy na basenie.

-W środę przed lekcjami od 7:10 do 9:35 ćwiczymy różne gry zespołowe na hali sportowej.

-W czwartek, niestety, nie mamy wf. To jest dzień odpoczynku i regeneracji.

-W piątek od 10:45 do 12:25 mamy wf w szkole, a wiosną co drugi tydzień biegamy w terenie.

Jeżeli też chcesz zacząć ćwiczyć, a nigdy tego nie robiłeś, to wiosna jest do tego najlepszym momentem. Jest to czas, kiedy można uprawiać więcej aktywności w plenerze. Przyjemnie jest pobiegać, pojeździć na rowerze lub pograć w piłkę nożną, koszykową lub w badmintona. Można też po prostu spacerować po lesie lub w parku.

Michał Martyniak kl.5a

Nasz świat-wiosenne gry internetowe

Gra idealna na wiosnę – Gardenscapes

Gardenscapes to gra typu match 3, czyli że trzeba w niej połączyć 3 takie same przedmioty (w tym wypadku rośliny), aby zniknęły z naszej planszy. Jeśli są na mchu, to trzeba go usunąć. Gdy są przy skrzynkach, należy je usunąć.

Na każdym poziomie jest określone zadanie i ilość tych zadań do zrobienia, aby przejść poziom i dostać gwiazdkę. Za gwiazdki można odnawiać ogród i wybierać kolory oraz kształty różnych ogrodowych budowli.

Polecam tą grę każdemu, kto lubi prace ogrodowe i gry logiczne.

Tadeusz Gracjasz kl.5b

Oto przykładowy poziom.

KĄCIK MŁODEGO LITERATA

Wiosna to czas zabawy nie tylko dla ludzi, ale i dla zwierząt. Warto poobserwować stworzenia wolno żyjące,; niezwykle ciekawe są też figle naszych domowych ulubieńców. Poczytajmy, co wyczyniał kot naszego pięknie piszącego ucznia.

Redaktor Naczelna

Kapryśny kot

Z okazji moich jedenastych urodzin rodzice postanowili spełnić moje wielkie marzenie. Zawsze chciałem mieć kota. Długo trwały namowy i prośby, ale wreszcie się udało. W moim pokoju zamieszkał brytyjski, krótkowłosey kot. Kot *Kaprys*.

Nie kaprys – zachcianka, ale po prostu tak miał na imię. A imię miało dużo wspólnego z charakterem tego zwierzęcia. Pozwólcie, że opowiem Wam o nim.

Kaprys nie był zwyczajnym kotem, np. gdy dawało mu się rybę, on odwracał się i jadł cebulkę. A kiedyś zjadł kreta!!! Trzeba mu było zrobić płukanie żołądka. Biedaczysko. Innym razem zabrał mydło z łazienki i ubrudził nim cały dom.

- Co ten Twój kot znowu wyprawia? – wściekła się mama.

- Mamo, ale on się tylko się trochę pobawić – próbowałem tłumaczyć zachowanie Kaprysa.

- Masz natychmiast posprzątać po tych jego wygłupach – rozkazała mama. Sprzątałem 2 tygodnie! Koszmar.

A jak bił się z nim mój pies ...tego się nie zapomni. Nigdy! Ranne były obie strony.

Każdy kot, którego poznałem, ma w sobie demona totalnej zagłady. Kaprys nie jest żadnym wyjątkiem. Mimo że zniszczył nam każdy skrawek mieszkania, zarówno On jak i mój pies są moimi wiernymi przyjaciółmi i nigdy bym ich nie oddał.

Karol Wnęk kl.5

Przewodnik artystyczny

Wiosna w malarstwie europejskim.

Wiosna to temat, który inspirował artystów przez wieki. Style przedstawień ewoluowały na przestrzeni stuleci, jednak temat pozostawał niezmienny. Świeżość, młodość, piękno, niewinność i nostalgia to właśnie magia i cały urok, który kryje się za motywem wiosny w sztuce.

W tym numerze chciałabym przedstawić trzy obrazy wiosny- jeden typowy dla manieryzmu, jeden impresjonistyczny i jeden modernistyczny.

Julia Dominiak kl.5b

Giuseppe Arcimboldo *Wiosna* (z cyklu *Pory roku*) 1563 MANIERYZM

Obraz ten należy do czteroczęściowego cyklu *Pór roku*, który Arcimboldo często powtarzał na dworze cesarskim w Wiedniu i Pradze.

Ta szczególna seria, która obecnie znajduje się w Paryżu, została zamówiona przez cesarza Maksymiliana II dla Augusta, elektora Saksonii.

Osobliwy sposób malowania Arcimboldo został wysoko oceniony przez europejską szlachtę w XIV wieku, a jego prace były wystawione na dworach wielu monarchów tamtych czasów. Profilowy portret damy to prawdziwe arcydzieło, namalowane z niezwykłą dla swoich czasów precyzją, które składa się z setek kwiatów.

Podstawową zasadą kompozycji

Arcimboldo było użycie elementów w taki sposób, że tworzą one spersonifikowaną postać. Poszczególne elementy jako takie nie mają żadnych właściwości czy wyjątkowych cech, otrzymują je wówczas, gdy występują wspólnie z innymi.

Manieryzm – termin, którym określa się zjawiska w sztuce europejskiej XVI wieku.

Poprzez pojęcie to rozumie się styl, występujący w okresie od ok. 1520 do końca XVI wieku i charakteryzujący się dążeniem do doskonałości formalnej i technicznej dzieła, a także wysubtelnieniem, wyrafinowaniem, wykwinnością i swobodą form

Claude Monet *Sad Wiosną* 1886
IMPRESJONIZM

Francuski malarz Claude Monet uznał wiosnę za najbardziej kreatywny sezon dla artystów. Rozwijał swoje połączenia barw podczas plenerów w ogrodzie i otoczeniu swojego domu w Giverny, próbując uchwycić szczególne efekty świetlne. W 1886 roku malarz stworzył scenę w sadzie jabłoni z niezwykle sklepieniem stworzonym z korony drzewa, które zdaje się oświetlać całe płótno. Za siedzącą w centralnej części postać uważa się córkę ówczesnej kochanki Moneta, Suzanne Hoschede, której matka została później drugą żoną artysty.

Sad wiosną Moneta był niejednokrotnie uznawany za najwybitniejszy przykład ujęcia motywu wiosny pośród wszystkich podobnych dzieł impresjonistów.

Płótno przedstawia owocowy sad w Giverny w Normandii, sąsiadujący z domem artysty.

Impresjonizm – kierunek w kulturze europejskiej zapoczątkowany przez paryskich malarzy i trwający kilka dekad na przełomie XIX i XX wieku. Impresjoniści starali się uchwycić nieustannie zmieniającą się rzeczywistość i utrwalić subiektywne, ulotne wrażenia, jakie na nich wywarła.

Nazwa „impresjonizm” pochodzi od obrazu Moneta *Impresja, wschód słońca*, eksponowanego na wystawie paryskiej w 1874.

TE KSIĄŻKĘ POLECAM !

autorski przegląd książek Katarzyny Zielskiej z 5b

Wiosna to czas radości, zabawy i rozkwitu. Nic dziwnego, że wielu twórców czyni z niej motyw wiodący w swych dziełach. Jedną z najpiękniejszych „wiosennych książek” jest „Tajemniczy ogród” Frances Hodgson Burnett.

Autorka dzieła pochodziła z Wielkiej Brytanii. Pisała powieści dla dzieci i o dzieciach z angielskich rodzin arystokratycznych oraz sztuki teatralne. „Tajemniczy ogród” po raz pierwszy wydała w 1911 roku. Powieść doczekała się kilku ekranizacji. Głównym jej tematem powieści jest przyjaźń między dziećmi: Mary Lennox, Colinem Cravenem i Dickiem Sowerby. Ale oprócz tych postaci, rolę głównego bohatera gra tutaj również tajemniczy, zapomniany ogród, którego wpływ był ogromny na rozwój i przemianę, jaka zaszła w bohaterach..

Początkowo Mary poznajemy jako rozkapryszoną dziewięcioletkę, która bardzo źle traktuje ludzi. Spowodowane to było tym, że sama nie zaznała miłości, nawet od rodziców, którzy zamiast dzieckiem, zajmowali się „ważnymi” sprawami.

Zresztą dość szybko zmarli, zostawiając dziewczynkę samą w Indiach. Na szczęście nie samą na świecie. Po śmierci rodziców Mary trafia do posiadłości Misselthwaite Manor, która należy do brata jej matki, Archibalda Cravena. Dziewczynka nie radzi sobie z emocjami, ze światem dookoła, więc postępuje w znany sobie sposób, który na nowych znajomych i rodzinie nie robi żadnego wrażenia. Mimo nieznośnego charakteru, traktowana jest z życzliwością i sympatią. W domu wuja poznaje pokojówkę Martę, jej brata Dicka, który kocha wszystkie zwierzęta i pokazuje jej, jak się nimi zajmować, ogrodnika Bena, z którym połączyła ją przyjaźń. Samego wuja nie może poznać zbyt dobrze, bo ten po śmierci ukochanej żony, zamknął się w sobie i stara się przebywać jak najdalej od domu, w którym wszystko przypomina mu utraconą miłość.

Ale jak pisałam, powieść Frances Burnett, to nie tylko ludzie, to piękna przyroda, dużo tajemnic, radość z odkrywania nowych miejsc, istnień. Poznajemy w niej nie tylko tajemnicę zapomnianego ogrodu, ale i tajemniczego lokatora posiadłości, o którym na początku nikt nie informował Mary. Colin, bo o nim mowa, to jej kuzyn, a syn wuja Archibalda. Syn, o którym ojciec - zdaje się - zapomniał. A tak naprawdę nie chciał pamiętać, bo to przypominało mu zmarłą żonę i fakt, że nie potrafił się po jej śmierci zająć synem. Kiedy Mary poznaje Colina i wprowadza go w świat przyrody, nowy dla nich obojga, razem zaczynają dbać o ogród, o znajdujące się tam zwierzęta, usuwać chwasty, sadzić nowe rośliny. Ta praca, pobyt na świeżym powietrzu, dbałość o coś i kogoś innego, zmienia ich nie do poznania. Uzdrowia ich serca. Dzieci nabierają wiary w siebie, uczą się samodzielności, odzyskują radość życia.

A czy ich przemiana wpłynie na kogoś jeszcze? Tego musicie się dowiedzieć sami z książki. Z całego serca ją polecam, bo to piękna opowieść o przyjaźni i sile życia.

Katarzyna Zielska

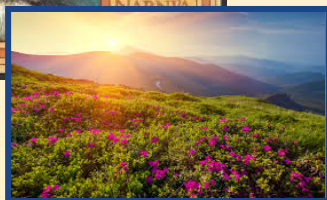

Frances Hodgson Burnett

Urodziła się w Cheetham Hill (obecnie część Manchesteru) 24 listopada 1849. W wieku szesnastu lat, po śmierci ojca, przeniósł się do USA. Zadebiutowała opowiadaniem opublikowanym w 1865. Pisała głównie opowiadania dla kobiecych czasopism, m.in. „Godey's Lady's Book”, „Scribner's Magazine”. Dzięki nim mogła poprawić poziom życia rodzeństwa. Pierwszą powieść Panna Lowrie, opisującą życie górników opublikowała w 1877. Jej powieści i dramaty poruszały problematykę społeczną. Twórczość dla dzieci przyniosła autorce trwałą sławę, a niektóre jej utwory – tłumaczone na wiele obcych języków – nadal cieszą się powodzeniem. Do najbardziej znanych należą „Mały Lord”, „Mała księżniczka” i „Tajemniczy ogród”.

ULUBIONE POSTACI LITERACKIE

Jednym z najbardziej powtarzalnych i symbolicznych zjawisk wokół nas są pory roku. W książce „Opowieści z Narnii” C.S.Lewisa pozytywny bohater powieści, Aslan, prezentuje wiosnę, a zła Biała Czarownica zimę.

Zwierzęta widziały Aslana jako istotę dobrą, ciepłą, sprawiedliwą i kochającą. Dla mnie wiosna musi być ciepła, kolorowa i piękna, taka jak Aslan.

Dlatego twierdzę, że jest on postacią symbolizującą wiosnę.

Biała Czarownica nosi raczej złe cechy. Jest zimna, surowa i okrutna. A takie cechy widzimy w zimie.

Bardzo lubię postać Aslana, lubię wiosnę; często, gdy nastaje ta pora roku, myślę o Aslanie.

Urszula Skiba kl.5b

Wiosną warto czasem zajrzeć do lektur. Wydawać by się mogło, że to nuda (tyle o nich mówimy na lekcjach). A jednak tak nie jest. Czytanie o losach pewnych bohaterów literackich jest przyjemnością. Nie wierzycie? Pomyślcie o mojej ulubionej postaci- Erneście Nemecku.

Ernest Nemecek to główny bohater książki węgierskiego pisarza Ferenc Molnara pt. „Chłopcy z Placu Broni”. Miał 11 lat i był jedynakiem. Pochodził z bardzo ubogiej rodziny mieszkającej w Budapeszcie, na ulicy Rakoszańskiej 3, jego tata był krawcem, a mama zajmowała się domem.

Ernest był drobnym, niskim i chudym chłopcem. Miał jasne włosy i niebieskie oczy. Już od małego często chorował. Nemecek charakteryzował się odwagą; możemy to dostrzec np. w samodzielnej wyprawie do Ogrodu Botanicznego, Był też cichym i spokojnym dzieckiem, przez co koledzy traktowali go inaczej, gorzej, niesprawiedliwiej. Wszyscy awansowali na oficerów, a on musiał pozostać szeregowcem, musiał też wykonywać rozkazy starszych kolegów. Mimo to był wierny swojej drużynie. Potrafił też dochować tajemnicy, Widzimy to przy zdradzie Gereba (nie chce skompromitować dawnego przyjaciela i nie mówi o jego tchórzostwie ojcu). Zachował też honor, odmawiając przejścia do grupy Czerwonych Koszul, do czego namawiał go Feri Acz; wolał zamoczyć się w wodzie niż zdradzić chłopców, z którymi się bawił. Oddał życie, za swoją małą ojczyznę, Plac Broni. Podczas bitwy o plac, Ernest pokonał Feriego Acza, mimo że był bardzo chory i powinien leżeć w łóżku.

Ernest Nemecek to bardzo pozytywna postać. Z zainteresowaniem czytałam jego przygody. Bardzo chciałabym go poznać. Myślę, że szybko byśmy się dogadali, bo mamy podobny kodeks honorowy i cenimy podobne wartości.

Maria Karolkiewicz kl.5b

Wiosną kucharz może pofantazjować: zrobić sałatkę ze świeżych warzyw, ustawić kwiaty na stole, upiec podpłomyki, cieszyć się słońcem za oknem... Te przepisy na radość dedykujemy naszym czytelnikom.

Maja Zadrożna i Laura Budzisz z kl.5a

Sałatka z nowalijek

Jajka ugotowane na twardo obierz ze skorupki. Sałatę porwij na kawałki, ogórki i rzodkiewki pokrój na plasterki, a jajka na małe cząstki. Pokrojone składniki wymieszaj z kukurydzą. Całość dopraw solą i pieprzem, a także skrop oliwą z oliwek.

(można dodać ogórki)

Poleca Maja:)

Przepis na podptomyki

Jak pitrasić podptomyki z patelni? Pyszny prosty przepis.

Składniki:

- 2 szklanki mąki pszennej + odrobina do podsypywania,
- ok. 3/4 szklanki ciepłej wody,
- sól,
- opcjonalnie: 2 łyżki oleju lub oliwy, ulubione przyprawy

Przygotowanie:

Do miski wsyp mąkę i dodaj do niej sól (a także przyprawy, jeśli ich używasz). Wszystko rozmieszaj. Następnie wlej olej bądź oliwę, a potem powoli wlewaj wodę, jednocześnie ugniatając ciasto ręką. Ciasto powinno być elastyczne. Zagnieć je w kulkę, a następnie podziel na mniejsze części. Podsyp je mąką i rozwałkuj na cienki placuszek. Weź patelnię i porządnie ją rozgrzej. Następnie zmniejsz ogień i połóż surowy podptomyk. Smaż bez użycia tłuszczu, aż będzie ładnie zrumieniony po obu stronach. Podczas smażenia będą powstawać bąble – warto przekłuwać je, by podptomyki pozostały płaskie i nie przypalały się za mocno. Gotowe podptomyki powinny być rumiane, sztywne i chrupiące.

SMACZNEGO podptomyka życzy Laura

DOWCIPNY UCZEŃ PREZENTUJE :)

Wiosenne dowcipy zebrał Tadeusz Gracjasz z kl.5b

Nauczyciel pyta Jasia:

- Jasiu, jaką porę roku lubisz najbardziej?
- *Wiosnę*
- A dlaczego?
- *Bo wtedy moje lenistwo można nazwać przesileniem.*

Sekretarka wchodzi do gabinetu:

- **Panie dyrektorze, wiosna przyszła!**
- *Niech wejdzie!*

- Czemu w kurniku trudno posprzątać?
- *Bo zawsze się tam kurzy!*

Marek i Jaś poszli do lasu na wiosenny spacer. W pewnym momencie Marek mówi do Jasia:

- **Patrz jaka ładna jest ta część lasu!**
- *Nie widzę, drzewa mi zasłaniają.*

Stopka redakcyjna

REDAKTOR NACZELNA : Magdalena Forszpaniak

REDAKTOR TECHNICZNA: Maja Fudala kl.6A

- *Laura Budzisz kl.5a*
- *Julia Dominika kl.5b*
- *Tadeusz Gracjasz kl.5b*
- *Kinga Grzankowska kl.5b*
  - *Mateusz Kajzer kl.5a*
  - *Maria Karolkiewicz kl.5a*
- *Joanna Łysakowska kl.8b*
  - *Michał Martyniak kl.5*
  - *Urszula Skiba kl.5a*
    - *Karol Wnęk kl.5a*
  - *Maja Zadrożna kl.5a*
- *Katarzyna Zielska kl. 5b*

